

Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy

LXXXVI Egzamin dla Aktuariuszy

Sesja egzaminacyjna w dniu 19 września 2022r.

**Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie
ubezpieczeń**

Imię i nazwisko osoby egzaminowanej: .....

Czas trwania egzaminu: 60 minut

Zadanie 1.

Jedną z nadrzędnych zasad rachunkowości, o której mowa z ustawie o rachunkowości jest zasada ostrożności. W przypadku zakładu ubezpieczeń oznacza ona, że w wyniku finansowym ujmuje się:

- (A) wyłącznie opłacone składki należne w okresie sprawozdawczym,
- (B) wyłącznie niewątpliwe pozostałe koszty operacyjne i straty nadzwyczajne,
- (C) wyłącznie niewątpliwe pozostałe przychody operacyjne i zyski nadzwyczajne.

Zadanie 2.

Zakład ubezpieczeń działu I sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Lokaty rezerw ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający zakład wycenia:

- (A) w wartości godziwej a różnice z wyceny pomiędzy wartością godziwą a wartością według ceny nabycia zwiększają lub zmniejszają wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający,
- (B) w wartości godziwej lub zamortyzowanym koszcie a różnice z wyceny zwiększają lub zmniejszają wartość kapitału z aktualizacji wyceny,
- (C) w wartości godziwej a różnice z wyceny pomiędzy wartością godziwą a wartością według ceny nabycia ujmowane są bezpośrednio w kapitałach jako zwiększenie wartości kapitału z aktualizacji wyceny.

Zadanie 3.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład dla celów rachunkowości nabyte obligacje długoterminowe:

- (A) może wycenić jedynie według skorygowanej ceny nabycia a różnice pomiędzy wartością w skorygowanej cenie nabycia a ceną nabycia powinien ująć w ogólnym rachunku zysków i strat, a następnie przenieść do technicznego rachunku ubezpieczeń,
- (B) wyceni według wartości godziwej lub według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, w zależności od klasyfikacji obligacji na moment nabycia,
- (C) wycenia zawsze według skorygowanej ceny nabycia a różnice pomiędzy wartością w skorygowanej cenie nabycia a ceną nabycia wraz z odpisami z tytułu trwałej utraty wartości ujmuje w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zadanie 4.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład zaktualizował wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego poprzez dokonanie odpisu aktualizującego wartość nierozliczonych strat podatkowych z lat ubiegłych. Wartość tego odpisu:

- (A) nie ma wpływu na wynik finansowy zakładu ale wymaga ujawnienia w informacji dodatkowej,
- (B) pomniejsza wartość bilansową aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i obciąża ogólny rachunek zysków i strat,
- (C) ujmowana jest jako zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zadanie 5.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W trakcie 2022 roku, po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2021 rok obrotowy zakład zidentyfikował błędne księgowania dokonane w 2021 roku. Zakład ubezpieczeń po stwierdzeniu popełnienia błędów w poprzednim roku obrotowym:

- (A) powinien odpowiednio zmienić zatwierdzone sprawozdanie finansowe z powodu zidentyfikowanych błędów dokonując jednocześnie odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych roku obrotowego, którego sprawozdanie finansowe dotyczy oraz powiadomić biegłego rewidenta, który sprawozdanie to zbadał,
- (B) jeżeli uzna, że błędy są istotne i zatwierdzonego sprawozdania finansowego nie można uznać za rzetelnie przedstawiające sytuację majątkowo-finansową i wynik finansowy zakładu za 2021 rok, wówczas celem usunięcia błędów, ujmuje korekty w księgach rachunkowych 2022 roku i kwotę korekt odnosi na kapitał własny, zmieniając odpowiednio wynik lat ubiegłych a w informacji dodatkowej ujawnia informację o popełnionym błędzie dotyczącym okresów ubiegłych,
- (C) bez względu na to, czy błędy są istotne czy nie, korekty ujmuje bezpośrednio w księgach rachunkowych okresu, w którym zidentyfikował błędy, odnosząc kwotę korekt w wynik finansowy bieżącego okresu.

Zadanie 6.

Zakład ubezpieczeń działu I sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. W kosztach zakład ujmie:

- (A) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów,
- (B) wartość udzielonej pożyczki,
- (C) wypłacone akcjonariuszom dywidendy.

Zadanie 7.

Zakład ubezpieczeń stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Jedną z nadrzędnych zasad, którą należy się kierować przy stosowaniu zasad (polityki) rachunkowości jest zasada kontynuacji działania, która oznacza:

- (A) jednostka (zakład ubezpieczeń) będzie kontynuowała w dającej się przewidzieć przyszłości działalność w niezmnieszonej istotnie zakresie, bez postawienia jej w stan likwidacji lub upadłości, chyba że jest to niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym,
- (B) jednostka (zakład ubezpieczeń) będzie kontynuowała działalność w przyszłości w niezmnieszonej istotnie zakresie,
- (C) ustalając zdolność jednostki (zakładu ubezpieczeń) do kontynuowania działalności, kierownik jednostki uwzględnia wszystkie informacje dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, dotyczące dającej się przewidzieć przyszłości, obejmującej okres nie krótszy niż 5 lat od dnia bilansowego.

Zadanie 8.

Zakład ubezpieczeń, sporządzając sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej, ujął nieprzeterminowane należności z tytułu ubezpieczeń w pozycji należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników i jednocześnie uwzględnił je w prognozowanych przepływach w najlepszym oszacowaniu zobowiązań ubezpieczeniowych. Wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) co do zasady podejście zakładu jest zgodne z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/35,
- (B) zakład popełnił błąd, polegający na podwójnym uwzględnieniu należnych nieprzeterminowanych składek, ujmując je jednocześnie w należnościach oraz rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (najlepszym oszacowaniu) ustalanych dla celów wypłacalności,
- (C) uwzględniając należne nieprzeterminowane składki w należnościach oraz w prognozowanych przepływach celem wyliczenia najlepszego oszacowania zakład nie popełnił błędu ze względu na to, że prognoza przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania obejmuje między innymi płatności składek.

Zadanie 9.

Spłata otrzymanej pożyczki przez zakład ubezpieczeń, który pożyczkę otrzymał:

- (A) zawsze oznacza spadek środków własnych na dzień bilansowy,
- (B) może oznaczać spadek środków własnych na dzień bilansowy,
- (C) ujmowana jest jako koszt finansowy.

Zadanie 10.

Zakład ubezpieczeń z siedzibą w Polsce posiada znaczące udziały kapitałowe w powiązonym zakładzie ubezpieczeń. W bilansie dla celów wypłacalności udziały te wycenia:

- (A) zawsze według skorygowanej metody praw własności,
- (B) w cenie nabycia,
- (C) według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów – a jeśli wycena taka jest niemożliwa, wyceni za pomocą skorygowanej metody praw własności.

Zadanie 11.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W sprawozdaniu finansowym w aktywach wykazał wartość firmy. W bilansie sporządzonym dla celów wypłacalności wartość firmy wyceni:

- (A) w wartości zero,
- (B) wykorzystując alternatywne metody wyceny, takie jak metody dochodowe,
- (C) w cenie nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Zadanie 12.

Zakład ubezpieczeń w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z ustawą o rachunkowości wycenił obligacje skarbowe w skorygowanej cenie nabycia. Na dzień bilansowy wartość obligacji w skorygowanej cenie nabycia wyniosła 100 mln zł. Wiadomo, że wartość godziwa (cena notowana na aktywnym rynku) tych obligacji na ten dzień wyniosła 90 mln zł. W sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej sporządzonym na ten sam dzień bilansowy zakład ubezpieczeń wyceni obligacje:

- (A) co do zasady według tej samej metody i w tej samej kwocie, co w sprawozdaniu finansowym,
- (B) w wartości godziwej i jednocześnie ujmie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 1,9 mln zł ($10 \text{ mln zł} * 19\%$),
- (C) w wartości godziwej i jednocześnie ujmie zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 1,9 mln zł ($10 \text{ mln zł} * 19\%$).

Zadanie 13.

MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe* to standard, który:

- (A) określa zasady rozpoznawania przychodów i kosztów i ma zastosowanie jedynie do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji,
- (B) ma zastosowanie do umów ubezpieczenia i umów reasekuracji zawieranych przez jednostkę gospodarczą,
- (C) ma zastosowanie do aktywów i zobowiązań pracodawcy w ramach programów świadczeń pracowniczych i zobowiązań dotyczących świadczeń emerytalnych.

Zadanie 14.

Zakład ubezpieczeń sporządzając sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej analizuje poziom aktywności rynku dla potrzeb wyceny aktywów. Ustalając kryteria aktywnego rynku, zakład:

- (A) posiłkuje się MSR/MSSF, w szczególności MSSF 13 *Ustalanie wartości godziwej*,
- (B) powinien stosować przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metody wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych,
- (C) ustala je jedynie dla aktywów finansowych.

Zadanie 15.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów:

- (A) to element sprawozdania finansowego jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR/MSSF,
- (B) to część rozliczenia z urzędem skarbowym,
- (C) wymagane jest jedynie przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSR/MSSF.

Zadanie 16.

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej:

- (A) zakład ubezpieczeń sporządza raz w roku i udostępnia jedynie organowi nadzoru,
- (B) zakład ubezpieczeń sporządza i ujawnia co kwartał,
- (C) może stanowić część jednolitego sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej sporządzonego przez inny zakład ubezpieczeń, będący jednostką dominującą wobec zakładu, które ujawnia informacje i dane o zakładzie jako jednostce zależnej.

Zadanie 17.

Zakład ubezpieczeń dla celów rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Na transakcji przejęcia portfela ubezpieczeń:

- (A) może powstać wartość firmy, którą dla celów rachunkowości amortyzuje się przez okres nie dłuższy niż 5 lat, przy czym w uzasadnionych przypadkach zakład ubezpieczeń może ten okres wydłużyć maksymalnie do 20 lat,
- (B) co do zasady - nie powstaje wartość firmy,
- (C) powstaje wartość firmy, która podlega amortyzacji przez okres nie krótszy niż 5 lat.

Zadanie 18.

Zakład ubezpieczeń sporządził sprawozdanie finansowe za 2021 rok obrotowy. Po dniu sporządzenia sprawozdania finansowego a przed dniem jego zatwierdzenia, zakład zidentyfikował ponad 300 umów ubezpieczenia (polis) niewprowadzonych do ksiąg rachunkowych a wystawionych w grudniu 2021 roku. W przypadku części tych umów ochrona ubezpieczeniowa rozpoczynała się w grudniu 2021 roku. Zakład stwierdził, że wartość składki przypisanej brutto z tytułu niewprowadzonych polis stanowi istotną część składki przypisanej brutto za 2021 rok. Wskaż, jak zakład powinien postąpić:

- (A) odpowiednio skorygować księgi rachunkowe za 2021 rok oraz sporządzone sprawozdanie finansowe za 2021 rok obrotowy,
- (B) ująć zawarte polisy w księgach rachunkowych bieżącego okresu sprawozdawczego tj. 2022 roku, ze względu na to, że sprawozdanie finansowe za 2021 rok obrotowy zostało już sporządzone,
- (C) skorygować jedynie wartość przychodów ze składki przypisanej za 2021 rok.

Zadanie 19.

Podwyższenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości o 100 mln zł, przy założeniu braku reasekuracji i innych transakcji oraz przy stawce podatku dochodowego na poziomie 19%:

- (A) obniży wynik finansowy zakładu o 81 mln zł, niezależnie od sytuacji,
- (B) w pewnych sytuacjach może obniżyć wynik finansowy zakładu o 100 mln zł,
- (C) spowoduje obniżenie wyniku technicznego ubezpieczeń o 81 mln zł, niezależnie od sytuacji.

Zadanie 20.

Kwoty należne z umów reasekuracji to wielkość finansowa:

- (A) wykazywana w bilansie dla celów wypłacalności zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji w aktywach,
- (B) wykazywana przez zakład ubezpieczeń pozabilansowo,
- (C) w sprawozdaniu finansowym zakładu ubezpieczeń, sporządzonym zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie, ujmowana w technicznym rachunku ubezpieczeń.

Zadanie 21.

Zakład ubezpieczeń otrzymał pożyczkę podporządkowaną, którą zaklasyfikował do środków własnych kategorii 2. Wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) w bilansie dla celów wypłacalności zakład ujmie pożyczkę w zobowiązaniach i wyceni w wartości godziwej, przy czym jednocześnie uwzględni w środkach własnych na pokrycie wymogów kapitałowych,
- (B) w bilansie dla celów wypłacalności zakład ujmie pożyczkę w aktywach w pozycji *Pozostałe lokaty* jako pożyczki i należności zakładu ubezpieczeń i wyceni w wartości godziwej,
- (C) w księgach rachunkowych wartość otrzymanej pożyczki ujmie w przychodach finansowych i jednocześnie jako wpływ środków pieniężnych.

Zadanie 22.

Zgodnie z wytycznymi EIOPA dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (EIOPA-BoS-14/166 PL) w zakresie świadczeń uznaniowych zakład ubezpieczeń powinien:

- (A) zadbać o to, aby założenia dotyczące podziału przyszłych świadczeń uznaniowych były przyjmowane w sposób obiektywny, realistyczny i sprawdzalny z zastosowaniem przyjętych przez zakład zasad i praktyk zawierania umów ubezpieczenia z udziałem w zyskach,
- (B) uwzględnić przyszłe świadczenia uznaniowe, tylko gdy są one gwarantowane w umowie ubezpieczenia,
- (C) odstąpić od wyliczania rezerw na przyszłe świadczenia uznaniowe, jeżeli podział przyszłych świadczeń uznaniowych jest powiązany z sytuacją finansową zakładu.

Zadanie 23.

Zakład ubezpieczeń sporządzając kwartalne sprawozdanie dla celów wypłacalności na dzień 30.09.2022r. oszacował wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych o kwotę 50 mln zł niżej w stosunku do wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych dla celów wypłacalności na 30.06.2022r. Przy założeniu braku innych zmian w wartościach bilansowych aktywów i zobowiązań, powyższa różnica w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

- (A) wpływa na wzrost nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami ustalonymi dla celów wypłacalności na 30.09.2022r. w stosunku do stanu na 30.06.2022r.,
- (B) oznacza wzrost wyniku technicznego ubezpieczeń,
- (C) oznacza wzrost nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami zarówno ustalonymi dla celów wypłacalności, jak i ustalonymi dla celów rachunkowości i tym samym wzrost kapitału własnego na 30.09.2022r. w stosunku do stanu na 30.06.2022r.

Zadanie 24.

Zakład ubezpieczeń udzielił zakładowi powiazanemu pożyczki podporządkowanej. Wskaż zdanie prawdziwe:

- (A) w rachunku przepływów pieniężnych przekazaną pożyczkę podporządkowaną wykaże w przepływach z działalności lokacyjnej jako wydatek,
- (B) w księgach rachunkowych przekazaną pożyczkę podporządkowaną ujmie jako koszty finansowe i pomniejszenie stanu środków pieniężnych,
- (C) w rachunku przepływów pieniężnych przekazaną pożyczkę podporządkowaną wykaże w przepływach z działalności finansowej.

Zadanie 25.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Na dzień bilansowy 30.09.2022r. zakład, wyceniając należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich i bazując na danych dotyczących ściągalności należności z tytułu składek, rozwiązał część utworzonego w poprzednich okresach sprawozdawczych odpisu aktualizującego wartość tych należności. Równowartość części uprzednio utworzonego odpisu aktualizującego wartość należności powinien ująć jako:

- (A) pozostałe przychody operacyjne,
- (B) przychody z tytułu składki zarobionej,
- (C) pozostałe przychody techniczne.

Zadanie 26.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Wartość otrzymanych regresów i odzysków:

- (A) prezentowana jest w pasywach bilansu ze znakiem ujemnym,
- (B) co do zasady wykazuje się w odrębnej pozycji technicznego rachunku ubezpieczeń,
- (C) pomniejsza wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych wykazanych w technicznym rachunku ubezpieczeń.

Zadanie 27

Zakład ubezpieczeń działa w formie spółki akcyjnej i stosuje ustawę o rachunkowości. Kapitał zakładowy (podstawowy) w sprawozdaniu finansowym wycenia:

- (A) w wartości nominalnej,
- (B) w wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,
- (C) metodą praw własności.

Zadanie 28.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II i stosujący ustawę o rachunkowości wraz z przepisami wydanymi na jej podstawie sporządza sprawozdanie finansowe za 3 kwartał 2022 roku. We wrześniu 2022 roku zakład, tytułem odszkodowania ze szkody majątkowej, wypłacił kwotę 200 tys. zł, stanowiącą bezsporną część odszkodowania z tytułu szkody zgłoszonej do zakładu w czerwcu 2022 roku. Na 30.06.2022r. zakład utworzył rezerwę na powyższą szkodę na poziomie 800 tys. zł i oszacowania tego w późniejszych okresach nie zmieniał, uznając je za adekwatne także według stanu wiedzy na 30.09.2022r.

Na podstawie powyższych informacji podaj prawidłowe ujęcie księgowe wypłaty dokonanej we wrześniu 2022r. w wysokości 200 tys. zł:

- (A) zakład ujmie wypłatę jako koszt odszkodowań i świadczeń wypłaconych w kwocie 200 tys. zł w korespondencji ze zmniejszeniem stanu środków pieniężnych, obniżając wynik techniczny za bieżący okres o 200 tys. zł,
- (B) zakład ujmie wypłatę jako koszt odszkodowań i świadczeń wypłaconych w kwocie 200 tys. zł w korespondencji ze zmniejszeniem stanu środków pieniężnych i jednocześnie skoryguje stan rezerw na szkody zgłoszone w korespondencji ze zmianą stanu rezerw na szkody zgłoszone,
- (C) zakład ujmie wypłatę w ciężar kosztów odszkodowań i świadczeń wypłaconych w kwocie 200 tys. zł bezpośrednio w korespondencji ze stanem rezerw na szkody zgłoszone.

Zadanie 29.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II i oferujący ubezpieczenia komunikacyjne po dniu sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego za 202(X) rok a przed dniem jego zatwierdzenia, zidentyfikował 450 umów ubezpieczenia OC kierowców, które były przez zakład automatycznie wznowione na kolejne okresy ochrony, ale zostały wypowiedziane przez ubezpieczających w IV kwartale 202(X) roku, co nie zostało zaewidencjonowane. Wiedząc, że umowy ubezpieczenia OC kierowców nie podlegały reasekuracji oraz, że część należności z tytułu tych umów została objęta odpisem aktualizującym na 31.12.202(X)r., wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) zakład powinien odpowiednio skorygować składkę przypisaną, rezerwę składek, składkę zarobioną, odpis aktualizujący należności i saldo należności z tytułu składek, rozliczane w czasie koszty akwizycji i ustalić wpływ tych operacji na wynik techniczny oraz finansowy 202(X) roku,
- (B) zakład powinien skorygować wyłącznie składkę przypisaną brutto, dokonując odpowiednich zapisów w księgach 202(X) roku,
- (C) powyższe zdarzenia należy odpowiednio ująć w księgach rachunkowych bieżącego okresu sprawozdawczego zakładu.

Zadanie 30

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Aktywowanie kosztów akwizycji w bilansie dla celów rachunkowości jest realizacją przez zakład zasady:

- (A) memoriału,
- (B) istotności,
- (C) współmierności przychodów i kosztów.

Zadanie 31.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Wysokość kosztów akwizycji prezentowana w technicznym rachunku ubezpieczeń lub technicznym rachunku ubezpieczeń na życie (w zależności od tego czy zakład prowadzi działalność w dziale I czy II):

- (A) obejmuje koszty akwizycji poniesione w okresie sprawozdawczym, skorygowane o zmianę stanu aktywowanych kosztów akwizycji oraz wartość kosztów akwizycji jeszcze nieponiesionych, a dotyczących składki zarobionej w okresie sprawozdawczym,
- (B) dotyczy jedynie odracalnych kosztów akwizycji,
- (C) to całość kwot wydatkowanych w okresie sprawozdawczym na akwizycję ubezpieczeń.

Zadanie 32.

Rezerwa składek ustalana dla celów wypłacalności została ustalona w wysokości o 100 mln zł niższej niż dla rezerwa składek dla celów rachunkowości. Różnica w wycenie:

- (A) wskazuje co do zasady na błąd rachunkowy,
- (B) ujmowana jest w rezerwie uzgodnieniowej wraz ze zobowiązaniem z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 19 mln zł z tytułu różnicy w wycenie,
- (C) ujmowana jest w rezerwie uzgodnieniowej bez uwzględniania wpływu podatku odroczonego.

Zadanie 33.

W sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji ujawnia się między innymi informacje ilościowe i jakościowe dotyczące wszelkich zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W przypadku zakładu ubezpieczeń działającego w Polsce i stosującego ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie zyski i straty, które mogą zostać ujęte bezpośrednio w kapitale własnym obejmują między innymi:

- (A) różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skorygowane o wpływ z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- (B) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów,
- (C) zysk netto.

Zadanie 34.

Zakład ubezpieczeń udzielił pożyczki podporządkowanej na okres 10 lat innemu zakładowi. Zakład ubezpieczeń udzielający pożyczki:

- (A) w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej wyceni pożyczkę według kosztu zamortyzowanego z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości i zaliczy do środków własnych,
- (B) w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z ustawą o rachunkowości przepisach wydanych na jej podstawie wyceni pożyczkę według skorygowanej ceny nabycia (kosztu zamortyzowanego), z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, jako pożyczki udzielone i należności własne oraz wykaże w odpowiedniej pozycji w aktywach,
- (C) w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z ustawą o rachunkowości przepisach wydanych na jej podstawie ujmie pożyczkę w ciężar kosztów finansowych okresu, w którym nastąpił przepływ środków pieniężnych.

Zadanie 35.

Zakład ubezpieczeń zdecydował się na zawieranie umów ubezpieczenia w koasekuracji z innym zakładem ubezpieczeń. W sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisach wydanych na jej podstawie:

- (A) przychody z tytułu składki brutto, jak i koszty odszkodowań i świadczeń zakład wykaże w części przypadającej na zakład ubezpieczeń zgodnie z umową koasekuracji a saldo rozrachunków z tytułu koasekuracji ujmie łącznie z rozrachunkami z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich,
- (B) przychody z tytułu składki brutto, jak i koszty odszkodowań i świadczeń zakład wykaże w całości, a następnie część przypadającą na koasekuratora ujmie odpowiednio jako udział reasekuratora w składce przypisanej brutto oraz udział reasekuratora w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych,
- (C) saldo rozrachunków z tytułu koasekuracji zakład powinien wykazać w bilansie w odrębnej pozycji od rozrachunków z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich.

Zadanie 36.

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność z wykorzystaniem reasekuracji biernej, cedując część ryzyka na reasekuratora. Zakład stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) koszty prowizji reasekuracyjnych ponoszone są przez cedenta w ramach reasekuracji biernej i ujmowane memoriałowo jako koszty akwizycji,
- (B) udział w zysku z umowy reasekuracyjnej to koszt dla reasekuratora i przychód dla cedenta, wykazywany przez cedenta w sprawozdaniu finansowym jako zmniejszenie kosztów działalności ubezpieczeniowej,
- (C) udział w zysku z umowy reasekuracyjnej to dodatkowa prowizja, którą otrzymuje reasekurator i ujmuje w przychodach.

Zadanie 37.

Standard MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe*:

- (A) definiuje umowę ubezpieczenia i znaczące ryzyko ubezpieczeniowe,
- (B) definiuje znaczące ryzyko ubezpieczeniowe i określa zasady tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- (C) wskazuje ryzyko wygaśnięcia lub trwania umowy (tzn. ryzyko, że druga strona rozwiąże umowę ubezpieczenia wcześniej lub później, niż spodziewał się tego ubezpieczyciel w momencie wyceny umowy) jako przykład ryzyka ubezpieczeniowego.

Zadanie 38.

Zakład ubezpieczeń ustalając rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności:

- (A) sporządza dokumentację procesu wyboru założeń wykorzystanych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w szczególności wyboru odpowiednich założeń dotyczących alokacji wydatków,
- (B) zobowiązany jest do dokumentowania jedynie procesu walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- (C) w przypadku braku zmian w stosowanych metodach aktuarialnych może odstąpić od przeprowadzania corocznej walidacji ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Zadanie 39.

Zakład ubezpieczeń, sporządzając sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej, wycenia aktywa i zobowiązania oraz ustala wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami wycenionymi według zasad wyceny dla celów wypłacalności. Wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) celem ustalenia środków własnych, rezerwę uzgodnieniową należy dodać do nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami wycenionymi według zasad wyceny dla celów wypłacalności,
- (B) nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami wycenionymi według zasad wyceny dla celów wypłacalności nie obejmuje kwoty odpowiadającej oczekiwanemu zyskowi z przyszłych składek.
- (C) rezerwa uzgodnieniowa zawarta jest w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami wycenionymi według zasad wyceny dla celów wypłacalności.

Zadanie 40.

Ilościowe wyjaśnienie istotnych różnic (uzgodnienie) pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności:

- (A) nie jest możliwe,
- (B) jest możliwe, ale nie jest wymagane,
- (C) jest wymagane do ujawnienia w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń.

Egzamin dla Aktuariuszy
Sesja egzaminacyjna w dniu 19 września 2022r.

Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie ubezpieczeń
Arkusz odpowiedzi^{1*}

Imię i nazwisko : .....

Pesel .....

Zadanie nr	Odpowiedź	Punktacja ^{2♦}
1	C	
2	A	
3	B	
4	B	
5	B	
6	A	
7	A	
8	B	
9	B	
10	C	
11	A	
12	B	
13	B	
14	A	
15	A	
16	C	
17	A	
18	A	
19	B	
20	A	
21	A	
22	A	
23	A	
24	A	
25	C	
26	C	
27	A	
28	B	
29	A	
30	C	
31	A	
32	B	
33	A	
34	B	
35	A	
36	B	
37	A	
38	A	
39	C	
40	C	

1* Oceniane są wyłącznie odpowiedzi umieszczone w *Arkuszu odpowiedzi*.

2♦ Wypełnia Komisja Egzaminacyjna.